

Maalestof. Jeg kan anføre som Bevis for dette et Exempel, som ligger lige for, nemlig fra Thykland, hvor man er kommen til stor Frigjørelse paa dette Punkt, og hvor man har indrettet et Forhold med Lægerne, som ikke kjendes her i Danmark, idet man har delt dem i approberede og ikke approberede Læger; de første have taget Examen, men af de andre forlanger man ikke nogen saadan. Der er, efter at dette er blevet til Lov, Kvalksalveriet høyet i en saadan Grad, at en berømt Læge har sagt, at Kvalksalvernes Frækhed kun kan maales i Høide med den Dumbhed, med hvilken deres Klienter benytte dem. Disse Ord skal jeg nu ikke gjøre til mine, men det Afgjørende er, at der allerede her i Landet er en meget stærkt udbrædt Overtro paa dette Punkt. Jeg vil henvise de ærede Medlemmer til en Afhandling, der har staaet at læse i et Tidsskrift, der udgives af et æret Medlem af dette Thing, nemlig "Tilskueren". Der staaer en Afhandling af en Læge, der ogsaa i dette Thing er velbeskjendt, nemlig Læge Drejer, som just ikke kan mistænkes for at nære Høiremendinger. Han har skrevet en Afhandling, der hedder: "Øvre fra Heden", hvori han har gjennemgaaet de overtroiske Forestillinger, der findes i den Egn, hvor han var. Hvis ærede Medlemmer, der have Interesse for denne Sag, vilde sætte sig ind i denne Afhandling, tror jeg, at de vilde blive fortrækkede over, hvilke Anskuelser der endnu kunne næres blandt den lavere Befolkning paa disse Punkter. Det ærede Medlem for Ribe Amts 3dte Valgkreds (Buss), hvem jeg ellers pleier at være enig med, ryster paa Hovedet. Jeg henviser ham til denne Afhandling; der vil han faae tilstrækkelig Besked om, hvad der endnu paa Heden kan tros i den Retning (Buss). Det passer ikke med Virkelighed, hvad der staaer i den Afhandling). Jeg kan dertil kun sige, at den Læge, som jeg citerer, anfører ganske bestemte Oplevelser, som for ham dokumentere en saadan Overtroes Tilstedeværelse. Han anfører en Klog Kone ved Navn Ma' Honning, der har brugt de mest mærkelige Kure, som jeg ikke vil fortælle for ikke at komme ind paa Anekdoter, som ikke ere paa deres Plads her. Som sagt, trods den oplyste Tilstand, hvori vor Almue befinder sig i Forhold til mange andre Landes Almue, er den dog desværre paa dette Punkt ingenlunde frigjort for den indgrovede Overtro, der bunder i langt tilbageliggende Forestillinger hos Menneffeslægten, Forestillinger, som kunne føres tilbage til en mythologisk Oprindelse. Denne Overtro er saa eksisterende, at man ikke alene paa disse Punkter kan paavise,

hvoreledes den endnu bestandig er til og grov og udbreder sig, men hvis man sender Noget til de Samlinger af Folkemeninger, som findes her i Landet, ser man, hvoreledes det ogsaa paa andre Punkter bestandig er gamle Fortidsforestillinger, der findes i Nutidens Menneffer. Og dette Punkt, med Hensyn til Sygdommes Helbredelse, er et af dem, hvor Traditionen grov kraftigt, det kan der ikke være Tvivl om. Jeg skal henvise dem, der ønske at gjøre sig bekendt med denne Sag, til "Skattegraveren", hvis Ud-giver, Gvald Tang Kristensen, nyder en meget fortjent Understøttelse af Staten, netop som Opianler af vor hele Række Folketraditioner. Der ville de Herrer kunne se, hvad der endnu kan tros i dette Land. Der er dernæst Hensyn til Publikums Interesse, og jeg gjør her opmærksom paa et Forhold, der har fundet Sted i Thykland, efterat man er gaaet til den Foranstaltning med Hensyn til Kvalksalveriet at hæve Straffebestemmelserne, det var nemlig det, at Landlægernes Antal tog af. Det er Noget af det Allervigtigste at lægge Mærke til ved denne Sag, hvad den frygtelige Konsekvens af denne Lov-givning vil blive for Landbefolkningen, nemlig at det vil blive endnu umuligere, end det er for Diebliffet for Læger med Examen at nedlægge sig paa Landet. Jeg har gjennemset en Række af Forhandlinger, der have fundet Sted i Thykland i et Lægeraad om dette Spørgsmaal. Der har man anført dette som den frygtelige Konsekvens deraf, at Landbefolkningen mindre vil kunne komme til at henvende sig til autoriserede Læger, til videnskabelig uddannede Læger i Tilfælde af Sygdom end før, fordi det mange Steder ikke kunde betale sig for Læger at nedlægge sig paa Landet, efterat man havde borttaget den Sky for Udøvelse af Kvalksalvervirksomhed, som før var tilfede. Dette har med Hensyn til et andet Punkt, som ogsaa den ærede Minister særlig nævned, en overordentlig Betydning, nemlig med Hensyn til Epidemier. Der tror jeg, det saa at sige er godtgjort fra videnskabelig Side, at Forholdet med Hensyn til Epidemier vil stille sig helt forskjelligt for Fremtiden, hvis man borttager de Straffebestemmelser, vi have. Vi kunne ikke paa een Gang vedtage en Epidemilov som den fra i Fjor og samtidig give en Kvalksalverilov som denne, hvorved vi op-hæve den Mulighed for en virkelig kyndig Behandling af Epidemierne, som tilsigtedes ved Epidemiloven. Hvis man endelig vil tage Hensyn til det rent moralske Spørgsmaal, da maa man huse, at Kvalksalverne paa en særlig uheldig Maade forstaa at udnytte Fattigfolks Overtro. Det er endelig ogsaa Noget,